

Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer

Staatscourant Nr.17979 27 november 2009

§ 4.8.9. In werking hebben van een laboratorium of een praktijkruimte

Artikel 4.116

Bij diverse werkzaamheden in een laboratorium of praktijkruimte worden verschillende (hulp)stoffen gebruikt, die schadelijk kunnen zijn voor het aquatisch milieu. Deze (hulp)stoffen kunnen in zekere mate ook in het te lozen afvalwater terecht komen. Door zorgvuldig handelen conform vastgestelde gedragsvoorschriften kunnen de emissies van deze (hulp)stoffen naar het afvalwater voorkomen of zoveel mogelijk worden beperkt. Van de inrichting wordt vereist dat in de gedragsvoorschriften wordt aangegeven waarom bepaalde stoffen, ondanks hun schadelijkheid voor het milieu, toegepast worden en welke maatregelen vanuit de preventieve aanpak (derde lid onder c) vervolgens worden genomen om de emissies te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken.

Werkzaamheden in laboratoria en praktijkruimten worden in vrijwel alle gevallen met een vooropgezet doel of plan uitgevoerd binnen het kader van een kwaliteitszorgsysteem waarbij vooraf een (risico-)evaluatie wordt gemaakt van het uit te voeren onderzoek en de daarbij te gebruiken (milieubelastende) stoffen of processen. Ook de inrichting van een laboratorium of een praktijkruimte speelt daarbij een voorname rol. Ter voorkoming van het vrijkomen van (milieubelastende) stoffen in het milieu en het beperken van calamiteiten dient de drijver van de inrichting algemene maatregelen en voorzieningen (beste beschikbare technieken) toe te passen, dan wel te beoordelen.

Mogelijke brongerichte maatregelen en voorzieningen zijn:

- Keuze van de stoffen: beoordelen of minder belastende alternatieven mogelijk zijn (dit kan betrekking hebben op eigenschappen als dampspanning, kookpunt, oplosbaarheid en schadelijkheid voor mens en milieu);
- Aankoopbeleid waarbij een beoordeling van milieubelastendheid wordt uitgevoerd;
- Inperking van gebruik of vrijkomen van de stof: schaalverkleining of een alternatieve toepassing kan het risico op vrijkomen verkleinen of voorkomen. Te denken valt aan:
 - Natte analyses zoveel mogelijk uitvoeren op basis van micro-analyse;
 - Bij aanschaf van nieuwe apparatuur milieuschadelijkheid in gebruik mee laten wegen;
 - Geen reiniging en droging van glaswerk met oplosmiddelen;
 - Reiniging van tafels/werkruimten zoveel mogelijk op droge basis;
 - Opvang of terugwinning van stoffen;
 - Gebruik van lekbakken;
 - Toepassen van een condensor in een proefopstelling bij gebruik van vluchtige stoffen;
 - Zoveel mogelijk toepassen gesloten koelwateropstellingen (koelwater van bijv. elektronenmicroscopen hergebruiken);
 - Vastgelegd en operationeel inzamelsysteem voor afvalstoffen.

Mogelijke beheersmaatregelen en -voorzieningen zijn:

- Vastleggen van werkzaamheden in actuele procedures en werkvoorschriften (bijv. milieukaart bij praktijkruimten);
- Voorkomen van lekken en verlies van stoffen naar water (via de riolering) bijvoorbeeld door:
 - De afvoer van zuurkasten of werktafels niet direct te lozen naar het riool, maar op te vangen in bijvoorbeeld een lekbak;
 - Gesloten circulatiekoeling toepassen in combinatie met een koude val;
 - Geen waterstraalluchtpomp gebruiken bij filmverdamping (maar condensoren met gesloten circulatiekoeling);
 - Lekken via schobputjes voorkomen;
 - Opvangen en afvoeren via afvalstroom van het eerste spoelwater;
 - Slibvang bij be- of verwerking van monsters met vaste stoffen.